

Samenvatting

De Rekenkamer Maastricht beschrijft in haar rapport "Sportaccommodatiebeleid gemeente Maastricht" de effectiviteit van het sportbeleid van de gemeente Maastricht in de jaren 2008 – 2016 op het punt van accommodaties en tarieven. De rekenkamer maakt het rapport naar verwachting in december 2016 openbaar, nadat zij het heeft aangevuld met een bijlage waarin de reactie van het college op het rapport is verwerkt.

Het college geeft in zijn reactie aan dat de voornemens inzake sportaccommodatiebeleid 2008-2018 zijn vastgelegd in de bij die jaren horende coalitieakkoorden en zijn gerealiseerd in nauw overleg met de raad. Het college is trots op de gezette stappen en denkt daarbij onder andere aan de realisatie van het Geusseltbad en het vierde hockeyveld of aan de eerste fase afbouw overcapaciteit binnensport. Vervolgstappen zijn echter nog nodig. Deze wil het college zetten in samenspraak met de raad. De teneur van het rekenkamerrapport voor wat betreft de verrichte inspanningen en de bereikte resultaten herkent het college niet.

Beslispunten

1. Uiterlijk 23 november a.s. verzenden bijgevoegde brief naar de RKM als reactie op het ontvangen RKM rapport Sportaccommodatiebeleid gemeente Maastricht.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 25 november 2016:

Conform.

1. Aanleiding

Veel inwoners van Maastricht maken gebruik van de gemeentelijke sportvoorzieningen. Realisatie en instandhouding van deze voorzieningen zijn een belangrijke gemeentelijke verantwoordelijkheid. Er zijn aanzienlijke financiële middelen mee gemoeid.

Om zicht te krijgen op de effectiviteit van het gemeentelijk sportbeleid in de periode 2008 – 2016 op het punt van accommodaties en tarieven heeft de Rekenkamer Maastricht (RKM) een onderzoek uitgevoerd. De RKM is gestart met een analyse van de relevante beleidsnota's en raadsbesluiten. Ter toelichting daarop zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de gemeente. Ook is de gemeente gevraagd cijfers aan te leveren over de ontwikkeling van het sportbeleid over de jaren 2007 tot en met 2020 (raming). Tot slot heeft de RKM gesproken met enkele bestuurders van sportverenigingen. Hierbij is onder meer gevraagd wat zij vinden en merken van het gemeentelijk beleid ten aanzien van accommodaties en tarieven.

In de bijlage treft u het onderzoeksrapport. Op 7 november 2016 ontving het college dit rapport van de RKM met het verzoek hier uiterlijk 23 november a.s. op te reageren.

2. Reactievoorstel op ontvangen RKM rapport

Algemene opmerking

Op voorhand hecht het college eraan op te merken, dat er in de door de RKM onderzochte periode 2008-2016 op het gebied van sportaccommodatiebeleid grote stappen zijn gezet. Wij denken hierbij onder andere aan:

- realisatie Geusseltbad, Geusselthal, Boulodrome en 4^e hockeyveld
- realisatie 1^e fase spreidingsbeleid buitensportaccommodaties en voorbereiding 2^e fase
- realisatie 1^e fase afbouw overcapaciteit binnensport
- realisatie interne verzelfstandiging Maastricht Sport en op orde brengen begroting Maastricht Sport
- opnieuw inrichten reserve spreidingsbeleid conform oorspronkelijke doelstelling en hervatten stortingen hierin.

Onze voornemens inzake sportaccommodatiebeleid 2008 – 2016 zijn vastgelegd in de bij die jaren horende coalitieakkoorden en zijn gerealiseerd in nauw overleg met de raad. Wij zijn trots op de gezette stappen, al zijn wij er nog niet. In samenspraak met de raad willen wij daarom verdere stappen zetten. De teneur van uw rapport voor wat betreft de verrichte inspanningen en de bereikte resultaten herkennen wij dan ook niet.

Bevindingen / constateringen

Om de discussie in de raad te laten gaan over uw conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 4) en niet over uw onderliggende bevindingen/constateringen (hoofdstuk 2 en 3) beperken wij ons met betrekking tot dit laatste alleen tot de volgende bevinding/constatering:

Constatering spreidingsbeleid buitensportaccommodaties 2008 (paragraaf 2.2)

De onderbouwing van de dekking van de investeringskosten is niet volledig (er is een gat van € 2 mln.). Deze onderbouwing blijkt bij navraag bij de gemeente (medio 2016) nog steeds onduidelijk.

Reactie college

In de eerste besluitvorming in 2008 is aangegeven dat het plan wordt gerealiseerd in de periode tot 2020. In die tijd was voor het totale plan de financiering nog niet rond. Aangegeven was dat in de jaren tot 2020 met eventuele derde geldstromen of met aanvullende eigen gelden zou worden gezocht naar verdere dekking van de plannen.

Bij de evaluatie spreidingsbeleid buitensportaccommodaties 2009 en in de Sportnota 2020 is aangegeven dat het spreidingsbeleid onverkort van kracht blijft en dat verdere realisatie afhankelijk is van kansen die zich voordoen.

Inmiddels is het zover. De reserve spreidingsbeleid is weer ingericht conform de oorspronkelijke doelstelling en wordt gevuld met jaarlijkse stortingen. Op dit moment omvat de reserve circa € 6 mln. Dit is voldoende voor het behalen van een volgende mijlpaal in het spreidingsbeleid buitensportaccommodaties. Om tot planvorming te komen vindt veelvuldig overleg plaats met betrokken verenigingen en zijn twee nota's in voorbereiding.

Hieronder volgt puntsgewijs onze reactie op de in uw rekenkamerrapport weergegeven conclusies en aanbevelingen.

Conclusies

Conclusie 1

Het gemeentelijk sportaccommodatiebeleid is in 2008 met veel ambitie gelanceerd. Het beleid kon rekenen op een breed draagvlak in de raad. In de afgelopen periode is een aantal resultaten geboekt zoals realisatie van de sportparken de Geusselt en West en de uitvoeringsorganisatie Maastricht Sport, maar ook is een flink aantal doelstellingen niet gehaald. De uitvoering van het beleid verliep

moeizaam en is feitelijk vanaf 2013 op een laag pitje gezet. Als belangrijkste reden hiervoor wordt de economische crisis genoemd. Of zoals het in de Sportnota 2020 in 2013 wordt geformuleerd: “de oorspronkelijke ambitie van het spreidingsbeleid buitensportaccommodaties blijft overeind, maar de uitvoering wordt afhankelijk gesteld van de mogelijkheden en initiatieven die zich voordoen”.

Reactie college

Graag hadden ook wij meer snelheid gerealiseerd in de voortgang van dit proces. Maar door ontbrekende middelen in de afgelopen crisisjaren is vertraging opgetreden. Het proces is heropgestart op het moment dat de reserve spreidingsbeleid weer is ingericht en gevuld wordt met jaarlijkse stortingen.

Conclusie 2 en 3

De ontwikkeling van het sportaccommodatiebeleid in Maastricht heeft veel tijd gekost. Hetzelfde geldt voor de uitvoering van het beleid, waarbij bovendien sprake is van stagnatie. De gemeente opereert in het sportaccommodatiedossier niet voortvarend. De urgentie in het dossier is hierdoor verloren gegaan. De lange doorlooptijd is ten koste gegaan van het draagvlak en de realisatie van de (financiële) doelstellingen.

Het sportaccommodatiebeleid is in 2008 in de ogen van de gemeente in interactie met het veld tot stand gekomen. Een deel van de verenigingen denkt hier anders over. Inmiddels is het beleid, door de opgetreden stagnatie, voor veel betrokkenen niet meer duidelijk en is het draagvlak afgebrokkeld.

Reactie college

We delen uw conclusies. Maar hierbij dient niet uit het oog te worden verloren dat bij de besluitvorming is bepaald dat realisatie plaatsvindt tot 2020. Net als in de eerste tranche spreidingsbeleid buitensportaccommodaties zijn ook bij het ontwikkelen van de plannen van de huidige tweede tranche de betreffende verenigingen nauw betrokken. De door de betreffende verenigingen onderschreven plannen worden op korte termijn aangeboden aan de raad.

Conclusie 4

De bundeling van de uitvoeringsaspecten en de interne verzelfstandiging van de uitvoeringsorganisatie in een aparte entiteit is succesvol verlopen. Maastricht Sport vervult, binnen de gegeven mogelijkheden, de haar toebedeelde taak goed.

Reactie college

Uw conclusie delen wij.

Conclusie 5 en 6

Het sportaccommodatiebeleid in de periode 2008-2016 is niet geëvalueerd, ook niet in 2013 ten behoeve van de nieuwe Sportnota 2020. In deze nota worden regelmatige evaluaties toegezegd. Door het ontbreken hiervan bestaat in 2016 geen goed inzicht in de voortgang van de uitvoering van het beleid. Toen duidelijk werd dat de uitvoeringsplanning niet werd gehaald, is opmerkelijk genoeg het sportaccommodatiebeleid uit 2008 niet bijgesteld, bijvoorbeeld op basis van nieuwe financiële kaders en analyse van trends en ontwikkelingen.

De Sportnota 2020 (uit 2013) bevat een gedegen probleemanalyse en laat zien dat er kennis is van de sterke en zwakke punten van sport in Maastricht en de uitdagingen die voor de boeg liggen. De sportnota speelt in op de maatschappelijke en demografische ontwikkelingen en kent een realistisch toekomstbeeld. Maar de nota bevat zoals gezegd geen evaluatie van het vanaf 2008 gevoerde beleid.

Reactie college

De sportnota 2020 Mee@bewegen is in 2013 vastgesteld door de raad. Een evaluatie van het accommodatiebeleid dat vanaf 2008 gevoerd werd, maakt mede deel uit van het vorm geven van deze nota. Dus er is voor gekozen om niet een afzonderlijke evaluatienota te presenteren.

Vervolgens is in 2015 de sportnota 2020 Mee@bewegen in het college geëvalueerd. Over de conclusies is de raad bij brief van 25 juni 2015 door wethouder Willems geïnformeerd.

Conclusie 7

Een belangrijk doel in de Sportnota 2020 is het aanpakken van het structurele exploitatietekort op de gemeentelijke sportbegroting. De nota vermeldt dat de tarieven van de accommodaties steeds vaker uit de pas lopen met de kosten die de gemeente maakt. Dit komt door een combinatie van lage tarieven met een lage bezettingsgraad van de accommodaties.

Juist op het terrein van tarievenbeleid en het verhogen van de bezettingsgraad heeft de gemeente de afgelopen jaren geen voortgang geboekt. Een Uitvoeringsnota tarieven was oorspronkelijk gepland te verschijnen in de zomer van 2014, maar is in oktober 2016, ondanks toezeggingen aan de raad, nog steeds niet aan de raad voorgelegd.

Reactie college

Zoals u terecht opmerkt, geven wij in Sportnota 2020 aan dat de combinatie van lage tarieven met een lage bezettingsgraad van de sportaccommodaties heeft geleid tot een structureel exploitatietekort op de gemeentelijke sportbegroting.

Het ontwikkelen van de tarievennota duurt vanwege vereiste zorgvuldigheid langer dan wij aanvankelijk inschatten. Een belangrijke reden hiervoor is de door de raad gevraagde kostprijs-gerelateerde tarievenstructuur waardoor voor alle buitensport-, binnensport- en openbare sport- en spelvoorzieningen meerjarenonderhoudsplannen dienden te worden opgesteld.

U vermeldt in uw rapport dat de bezettingsgraad in de periode 2009 - 2013 is gedaald in plaats van gestegen. Dit is juist. Echter sinds de vaststelling van de nota Toekomstbestendige binnensport-accommodaties in 2015, als uitvoeringsnota van de Sportnota Mee@bewegen uit 2013, is de bezettingsgraad gestegen.

De oorzaak daarvan was dat acht zalen uit de verhuur gingen bij Maastricht Sport, zoals afgesproken in die nota. Alleen is de exacte omvang van die stijging pas bekend na de nog uit te voeren analyse van de bezettingscijfers 2015/2016. Dat is te verwachten in 2017. Welke maatregelen daarna wenselijk zijn, dient bekeken te worden op basis van de analyse-uitkomsten en de onderwijsontwikkelingen in de stad (IKC-vorming).

Conclusie 8

In de Sportnota 2020 zijn de financiële consequenties van het beleid niet uitgewerkt. Er zijn geen financiële kaders in de nota opgenomen. De reden hiervoor is onduidelijk. Een tweede lacune is het ontbreken van een concreet tijdpad voor de uitvoering van het beleid.

Reactie college

Dat is juist. Wij hebben ervoor gekozen in de Sportnota 2020 geen financiële consequenties en tijdpad op te nemen omdat deze nota een richtinggevende kadernota is. Ze komen later in de afgesproken uitvoeringsnota's.

Conclusie 9

Een ander belangrijk doel in de Sportnota 2020 is het sturen op de multifunctionaliteit van stadion De Geusselt. Dit was al één van de voorwaarden bij de aankoop van het stadion in 2010. Na de aankoop stelde de gemeente vast dat het multifunctioneel gebruik van het stadion op een aantal belemmeringen stuitte, zelfs nu er een mat van kunstgras ligt.

Het is onduidelijk hoe de gemeente heeft gestuurd op het multifunctioneel gebruik van het stadion De Geusselt. De raad is in al die jaren niet geïnformeerd over de mate waarin het stadion multifunc-

tioneel gebruikt wordt. Dit maakt het voor de raad onmogelijk om te controleren of een dergelijke belangrijke doelstelling wordt gehaald.

Reactie college

Het is correct dat we de raad niet hebben geïnformeerd over elk afzonderlijk evenement c.q. festijn in het stadion, omdat wij in de veronderstelling verkeren dat dit uitvoeringsdetails zijn waarmee de raad niet belast wenst te worden. Indien er raadvragen over kwamen, hebben we die ruimhartig beantwoord.

Conclusie 10

In de afgelopen periode is de informatievoorziening aan de raad beperkt gebleven tot de verantwoording in de jaarstukken en een aantal voortgangsrapportages. Deze rapportages bevatten vooral herhalingen van al eerder uitgesproken intenties en afgesproken activiteiten. Resultaten van het beleid zijn in deze rapportages nauwelijks te vinden. In de rapportages ontbreken diverse cijfers die nodig zijn om de uitvoering van cruciale beleidsdoelstellingen te monitoren, en die de raad in staat zouden stellen die uitvoering te controleren. De rekenkamer heeft nadrukkelijk om deze cijfers moeten vragen.

Reactie college

Wij verkeren in de veronderstelling dat de raad met de huidige informatievoorziening in positie is haar controlerende taak in te vullen. Mag dit niet zo zijn, dan gaan wij graag met de raad hierover in overleg. Aan eerdere verzoeken van de raad om informatie is gehoor gegeven.

Conclusie 11

De raad heeft onvoldoende actie ondernomen om in positie te komen om haar controlerende rol in het sportaccommodatiebeleid te vervullen. De raad was niet proactief en had alleen op ad-hoc basis en vaak als resultaat van geluiden uit het veld aandacht voor sport.

Reactie college

Het college neemt kennis van deze conclusie.

Aanbevelingen

Bij de aanbevelingen richt de rekenkamer zich specifiek tot de raad. Het college heeft hiervan kennisgenomen.

3. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

4. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

5. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

6. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

7. Financiën

Niet van toepassing.

8. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

9. Participatie tot heden

Tot op heden is de raad niet betrokken geweest bij dit voorstel. In de paragraaf "Communicatie" wordt aangegeven hoe dit traject wordt gestart.

10. Voorstel

1. Uiterlijk 23 november a.s. verzenden bijgevoegde brief naar de RKM als reactie op het ontvangen RKM rapport Sportaccommodatiebeleid gemeente Maastricht.